

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **P. S., a. s., Š.**, IČO: X., (predtým N., a. s., N.), právne zastúpený JUDr. G. L., advokátom so sídlom K.N., proti žalovanému: **Ing. J. B., B., P.**, IČO: X., (predtým s miestom podnikania P.), **o zaplatenie 75 562,87 eur (2 276 406,90 Sk) s príslušenstvom**, na odvolanie žalobcu a žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 28. mája 2002, č. k. 9 Cb 539/98-154, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 28. mája 2002, č. k. 9 Cb 539/98-154 v napadnutej časti **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** Krajskému súdu v Trenčíne na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Trenčíne napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 1 010 817,30 Sk s 20% úrokom z omeškania od 13. 05. 1997 do zaplatenia a 20% úrok od 13. 05. 1997 zo súm 495,-- Sk do 17. 09. 1997, 47 700,-- Sk do 30. 09. 1997, 197 390,-- Sk do 10. 10. 1997, 78 459,-- Sk do 14. 10. 1997, 79 196,40 Sk do 15. 10. 1997, 13 694,-- Sk do 24. 10. 1997, 42 766,-- Sk do 29. 10. 1997, 91 801,-- Sk do 14. 04. 1998. Vo zvyšku žalobu súd prvého stupňa zamietol a žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia súd prvého stupňa uviedol, že žalobou, došlou súdu dňa 28. 12. 1998, sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia 2 276 406,90 Sk s 20% úrokom z omeškania od 13. 05. 1997 do zaplatenia a náhrady trov konania s tým, že žalovanému boli uhradené čiastky v sume 175 200,-- Sk z titulu faktúry č. 165/96, 843 707,-- Sk z titulu zálohovej faktúry č. 271/96, 861 000,-- Sk z titulu predfaktúry č. 407, 300 000,-- Sk vydaním z pokladne ako zálohu na nákup surovín. Podľa žalobcu, žalovaný z takto prevzatých súm vrátil dňa 10. 07. 1997 sumu 3 500,-- Sk a dňa 20. 11. 1996 prevzal za žalobcu od E. S. JUDr. P. Š. sumu 364 924,60 Sk, z ktorej uhradil dňa 20. 01. 1997 iba 264 924,70 Sk.

Pohľadávka uplatnená žalobou teda pozostáva zo súm prevzatých neoprávnene žalovaným a čiastky, ktorá bola vrátená. Z vykonaného dokazovania súd prvého stupňa zistil, že žalobca si v rámci konania uplatnil nárok na vrátenie neoprávnene prevzatej sumy podľa faktúry č. 165/96 v sume 175 200,-- Sk. Prevzatie predmetnej sumy medzi účastníkmi sporné nebolo a v protinávrhu, došlom súdu prvého stupňa dňa 26. 02. 2001, žalovaný nárok žalobcu na vrátenie tejto sumy výslovne uznal. Žalobca si v rámci konania uplatnil aj nárok na vrátenie sumy podľa faktúry č. 271/96 na sumu 843 707,-- Sk vyplatenú ako záloha na mzdu na základe prevodného príkazu zo dňa 03. 07. 1996. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe prevzatie tejto sumy nepoprel. Proti tomuto nároku si však započítal pohľadávku z titulu faktúr č. 437 zo dňa 25. 09. 1997 na sumu 197 390,-- Sk, č. 445 zo dňa 30. 09. 1997 na sumu 386 977,-- Sk, č. 446 zo dňa 30. 09. 1997 na sumu 198 407,-- Sk, č. 449 zo dňa 30. 09. 1997 na sumu 92 250,-- Sk. Súd prvého stupňa v tejto súvislosti poukázal na to, že žalobca vo svojom písomnom vyjadrení došlom súdu dňa 13. 03. 2001 uviedol, že súhlasí s uplatneným protinávrhom v prospech žalovaného 31 317,-- Sk na základe ním uvedených faktúr. Súd prvého stupňa ďalej uviedol, že žalobca si v rámci konania uplatnil nárok na zaplatenie sumy 861 000,-- Sk z titulu faktúry č. 407 ako zálohy na nákup materiálu vyplatenej na základe prevodného príkazu z 10. 09. 1996. Žalobca (správne žalovaný) prevzatie tejto sumy nerozporoval. Proti nároku z tejto faktúry však uplatnil vzájomný návrh z titulu faktúr č. 396 zo dňa 02. 09. 1997 na sumu 495,-- Sk, č. 440 zo dňa 29. 09. 1997 na sumu 17 222,-- Sk, č. 441 zo dňa 29. 09. 1997 na sumu 61 327,-- Sk, č. 443 zo dňa 30. 09. 1997 na sumu 59 540,-- Sk, č. 442 zo dňa 30. 09. 1997 na sumu 16 477,-- Sk, č. 447 zo dňa 30. 09. 1997 na sumu 3 436,60 Sk, č. 448 zo dňa 30. 09. 1997 na sumu 53 828,-- Sk, č. 450 zo dňa 30. 09. 1997 na sumu 72 638,-- Sk, č. 452 zo dňa 30. 09. 1997 na sumu 5 217,-- Sk, č. 453 zo dňa 30. 09. 1997 na sumu 17 792,-- Sk, č. 458 zo dňa 09. 10. 1997 na sumu 13 694,-- Sk, č. 465 zo dňa 14. 10. 1997 na sumu 26 665,-- Sk, č. 469 zo dňa 24. 11. 1997 na sumu 522 693,40 Sk. Súd prvého stupňa ďalej uviedol, že žalobca vo svojom vyjadrení došlom súdu dňa 13. 03. 2001 nesúhlasil so vzájomným návrhom žalovaného ohľadne faktúr č. 443, 448, 469 spolu v sume 636 061,40 Sk, nakoľko uvedené faktúry nie sú v účtovnej evidencii žalobcu, t. j. nie sú dané podmienky pre vzájomný návrh v predmetnom rozsahu. Ohľadne zvyšných faktúr v sume 234 963,60 Sk žalobca uviedol, že tieto môžu byť predmetom vzájomného návrhu.

Súd prvého stupňa ďalej zistil, že žalobca si v rámci konania uplatnil nárok na zaplatenie sumy 300 000,-- Sk z titulu zálohy na nákup surovín a 99 999,90 Sk z titulu rozdielu nevrátenej časti sumy prevzatej od exekútora JUDr. Š.. Proti tejto pohľadávke si žalovaný započítal svoju pohľadávku z titulu faktúr č. 446 zo dňa 14. 10. 1997 na sumu 16 101,-- Sk, č. 472 zo dňa 20. 10. 1997 na sumu 59 540,-- Sk, č. 474 zo dňa 20. 10. 1997 na sumu 32 843,-- Sk, č. 491 zo dňa 24. 11. 1997 na sumu 28 935,30 Sk, č. 412 zo dňa 15. 09. 1997 na sumu 47 700,-- Sk, č. 529 zo dňa 31. 12. 1997 na sumu 984 000,-- Sk, č. 010 zo dňa 14. 04. 1998 na sumu 91 801,-- Sk, spolu 1 260 920,30 Sk. Žalovaný namietal započítanie faktúr č. 472, 474, 491 a 529 a o zvyšných faktúrach v sume 155 602,-- Sk uviedol, že môžu byť predmetom vzájomného návrhu.

Na základe vykonaného dokazovania súd prvého stupňa dospel k záveru, že v rámci konania medzi účastníkmi zostala sporná započítateľnosť faktúr č. 443 zo dňa 30. 09. 1997 na 59 540,-- Sk, č. 448 zo dňa 30. 09. 1997 na 53 828,-- Sk, č. 469 zo dňa 24. 11. 1997 na 522 693,40 Sk, č. 472 zo dňa 20. 10. 1997 na 59 540,-- Sk, č. 474 zo dňa 20. 10. 1997 na 32 843,-- Sk, č. 491 zo dňa 24. 11. 1997 na 28 935,30 Sk, č. 529 zo dňa 31. 12. 1997 na 984 000,-- Sk. Preto v ďalšom konaní sa zaoberal len dokazovaním či tieto faktúry sú medzi účastníkmi spôsobilé na započítanie.

S poukazom na ust. § 580 Občianskeho zákonníka a § 358 Obchodného zákonníka, súd prvého stupňa uviedol, že nemožno ako doklad o dôvodnosti fakturácie a oprávnenosti domáhať sa fakturovanej sumy prijať len tú skutočnosť, či dané faktúry boli alebo neboli zaevidované v účtovných dokladoch účastníkov a či si z nich účastníci uplatnili odpočet z DPH tak, ako to tvrdil žalovaný. Súd prvého stupňa mal za to, že žalovaný nepreukázal oprávnenosť vymáhania pohľadávok podľa faktúr č. 443, č. 448, č. 472 a č. 474 od žalobcu, keď súd prvého stupňa posúdil uvedené faktúry ako tovarové, ktoré boli vystavené bez toho, aby k nim bol doložený dodací list alebo iný doklad, osvedčujúci dodanie tovaru žalobcovi a jeho prevzatie.

K faktúram č. 469 na 522 693,40 Sk, č. 491 na 28 935,30 Sk súd prvého stupňa uviedol, že tieto boli vystavené na základe zmluvy o vykonaní poradenskej a konzultačnej činnosti zo dňa 07. 11. 1995. Do spisu bola doložená zmluva o vykonávaní poradenskej a konzultačnej činnosti, uzatvorená medzi žalobcom ako objednávateľom a žalovaným ako

vykonávateľom, predmetom ktorej bolo vykonávanie poradenskej a konzultačnej činnosti v celej ekonomickej oblasti a v oblasti riadenia za podmienok uvedených v tejto zmluve. V zmluve boli dojednané cena, čas plnenia, miesto plnenia, zodpovednosť za vady, platobné podmienky a záverečné ustanovenia. Súd prvého stupňa sa stotožnil s názorom žalobcu, že nároky vyúčtované faktúrami č. 469 a 491 nekorešpondujú s obsahom zmluvy, na ktorú odkazujú, a preto nárok z nich nepovažoval súd prvého stupňa za uplatnený dôvodne. Z priloženého zoznamu pohľadávok súd prvého stupňa konštatoval, že predmetom postúpenia pohľadávok voči žalobcovi vo výške 3 063 050,30 Sk zo dňa 19. 05. 1999 na spoločnosť P., a. s., P., boli faktúry č. 443, 448, 472, 474, 469, 491, 529. Celý záväzok žalobcu prevzatý spoločnosťou P., a. s., P., bol ďalej dňa 25. 05. 1999 postúpený na spoločnosť D. I. spol. s r. o., pričom pohľadávka žalobcu bola žalovanému dňa 24. 01. 2000 vrátená spoločnosťou P., a. s., P. a toho istého dňa postúpená spoločnosti Q., s. r. o., B., z ktorej spoločnosti mali byť pohľadávky žalovanému vrátené späť.

Súd prvého stupňa vzhľadom na opakovane nariadené pojednávanie nepovažoval za dôvodné, ani za účelné, pojednávanie odročovať, za účelom umožnenia žalovanému zabezpečiť si listinné doklady osvedčujúce, že ku dňu rozhodovania je znovu vlastníkom pohľadávok.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia ďalej vyplýva, že súd prvého stupňa pri rozhodovaní o istine vychádzal z tej skutočnosti, že z uplatnenej pohľadávky 2 276 406,90 Sk žalobca uznáva započítanie vo výške 1 265 589,60 Sk. Na zapltenie uplatneného rozdielu vo výške 1 010 817,30 Sk súd zaviazal žalovaného, nakoľko sa mu v konaní nepodarilo preukázať, že faktúry č. 529, 472, 469, 448 a 443 sú započítavané oprávnené, keď súd prvého stupňa mal za riadne preukázané, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 19. 05. 1999 uzavretej so spoločnosťou P., a. s., P., resp. zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 24. 01. 2000, uzavretej so spoločnosťou Q., s. r. o., B., tieto pohľadávky prešli na iného veriteľa a takisto súd prvého stupňa nemal za riadne preukázanú oprávnenosť ich vystavenia a uplatňovanie nároku z nich. Vzhľadom na to súd prvého stupňa žalobe vyhovel v časti istiny vo výške 1 010 817,30 Sk.

O uplatnenom úroku z omeškania súd prvého stupňa rozhodol tak, že výšku úroku považoval za stanovenú v súlade s ust. § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka. Pokiaľ ide

o počiatok plynutia doby omeškania súd prvého stupňa konštatoval, že žalobca si uplatnil úroky z omeškania od 13. 05. 1997, t. j. odo dňa nasledujúceho potom, ako žalovaný prevzal poslednú zo súm uplatňovaných žalobným návrhom (záloha na nákup surovín 300 000,-- Sk). Súd prvého stupňa mal teda za to, že je dôvodné a oprávnené priznanie úroku z uplatnenej istiny odo dňa uplatneného žalobcom.

Ďalej sa súd prvého stupňa zaoberal otázkou priznania úroku z omeškania istiny, nárok na zaplatenie ktorej zanikol v dôsledku započítania na základe námietky, resp. započítacieho prejavu vzneseného v priebehu konania. Dospel k záveru, že žalobcovi vznikol aj nárok na úrok z omeškania z časti zamietnutej istiny pre úspešne vznesenú námietku započítania a to, odo dňa uplatneného v žalobnom návrhu až do dňa, kedy došlo k stretu pohľadávok v zmysle ust. § 580 Občianskeho zákonníka, t. j. ku dňu splatnosti jednotlivých započítavaných faktúr.

Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný svoje započítavané faktúry ani nepredložil, ani neidentifikoval dňom splatnosti, uvádzal iba dátum vystavenia a žalobca takto určené faktúry nerozporoval, uvádzal, že ich uznáva za započítaniaschopné, súd prvého stupňa konštatoval, že vychádzal z obvyklej splatnosti faktúr v obchodnom styku, ktorá je 15 dní. Pri zohľadnení tejto skutočnosti súd prvého stupňa vychádzal z toho, že ku dňu 17. 09. 1997 bola splatná faktúra č. 396 na 495,-- Sk, ku dňu 30. 09. 1997 faktúra č. 412 na 47 700,-- Sk, ku dňu 10. 10. 1997 faktúra č. 437 na 197 390,-- Sk, ku dňu 14. 10. 1997 faktúry č. 440 a č. 441 spolu na sumu 78 549,-- Sk, ku dňu 15. 10. 1997 faktúry č. 445, 446, 449, 442, 447, 450, 452, 453 spolu v sume 793 194,60 Sk, ku dňu 24. 10. 1997 faktúra č. 458 na 13 694,-- Sk, ku dňu 29. 10. 1997 faktúry č. 465 a č. 466 na 42 766,-- Sk a ku dňu 14. 04. 1998 faktúra č. 010 na 91 801,-- Sk. Preto súd prvého stupňa priznal žalobcovi aj nárok na úroky z omeškania od uplatneného dňa až do splatnosti jednotlivých faktúr. Vo zvyšku uplatnenej istiny s príslušenstvom súd prvého stupňa žalobu ako nedôvodnú zamietol, nakoľko uplatnený nárok zanikol v dôsledku započítania záväzkov účastníkov.

Výrok o trovách konania sa zakladá v zmysle ust. § 142 ods. 2 O. s. p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Súd prvého stupňa vychádzal pritom zo zhodnotenia pomeru úspechu a neúspechu účastníkov, ktorý je približne rovnaký. Neakceptoval právnu argumentáciu právneho zástupcu žalobcu, ktorý žiadal priznanie celej

náhrady trov konania vzhľadom na dôvodnosť podania žaloby a započítacieho prejavu až v priebehu konania. Súd prvého stupňa zdôraznil, že existenciu započítavaných záväzkov voči žalovanému si mohol aj žalobca preveriť pred podaním návrhu a mohol podať žalobu na zaplatenie nižšej sumy, ako bola podaná. Okrem toho z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že súd prvého stupňa zohľadnil skutočnosť, že nič nebránilo žalobcovi potom, ako na základe vznesenej námietky započítania vyjadril súhlas s čiastočným započítaním, aby vzal žalobu v časti späť.

Proti napadnutému rozsudku podali odvolanie žalobca aj žalovaný.

Žalobca podal odvolanie v časti výroku o trovách konania a žiadal, aby odvolací súd v tejto časti napadnutý rozsudok zmenil a zaviazal žalovaného na náhradu trov prvostupňového konania. Žalobca svoje odvolanie dôvodil tým, že súd prvého stupňa v časti, týkajúcej sa práva na náhradu trov konania, nesprávne ustálil skutkový stav, nakoľko žalobca žalobou zo dňa 21. 12. 1998 uplatnil voči žalovanému nárok na zaplatenie 2 276 406,90 Sk istiny s príslušenstvom. Žalovaný až podaním zo dňa 23. 02. 2001 predložil vyjadrenie k žalobe a zároveň vzniesol protinávrh k nároku žalobcu, ktorý následne v priebehu prvostupňového konania korigoval len ako započítanie do výšky žalovanej istiny. Odvolateľ dodal, že pred podaním žaloby až do 23. 02. 2001 žalovaný nevyužil voči žalobcovi započítanie ním tvrdených pohľadávok voči uplatňovanej žalobnej istine. Žalobca je toho názoru, že v čase podania žaloby voči žalovanému na zaplatenie 2 276 406,90 Sk s príslušenstvom bola žaloba v celom rozsahu dôvodná a žalobca riadne zaplatil súdny poplatok 91 056,-- Sk. V tejto súvislosti žalobca uviedol, že žalovaný až vo svojom vyjadrení zo dňa 23. 02. 2001 vzniesol započítavaciu námietku, ktorá po ustálení, t. j. po zastavení súdneho konania v časti prevyšujúcej uplatnený protinárok žalovaného nad rámec žalovanej istiny, sa pokúsil v ďalšom konaní započítať ním tvrdené pohľadávky voči žalobcovi do výšky žalovanej istiny. Vyjadrením zo dňa 09. 03. 2001 žalobca zaujal stanovisko, podľa ktorého niektoré pohľadávky žalovaného voči žalobcovi by mohli byť započítané.

Posúdenie, či niektoré pohľadávky žalovaného by mohli byť započítané voči žalovanej istine bolo podľa odvolateľa výlučne na úvahe súdu. Preto je toho názoru, že súd prvého stupňa mal postupovať v súlade s ust. § 142 ods. 3 O. s. p., podľa ktorého mal účastník (žalobca) vo veci úspech len čiastočný (v danom prípade približne v 1/2-ici) a ak

rozhodovanie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu, a teda priznať žalobcovi plnú náhradu trov konania, spočívajúcich v: náhrade súdneho poplatku 91 056,-- Sk, trov právneho zastúpenia za 2 úkony právnej pomoci po 4 380,-- Sk + 2x 100,-- Sk režijný paušál (prevzatie a podanie návrhu) zo žalovanej istiny 2 276 406,90 Sk, spolu 8 960,-- Sk, za 2 úkony právnej pomoci 3 120,-- Sk + 2x 100,-- Sk režijný paušál (vyjadrenie zo dňa 09. 03. 2001 a účasť na pojednávaní dňa 31. 01. 2002) z istiny 1 010 817,30 Sk - spolu 6 440 Sk, 1 úkon právnej pomoci po 14 670,-- Sk a 1 x 100,-- Sk režijný paušál (účasť na pojednávaní dňa 23. 05. 2002) z istiny 1 010 817,30 Sk podľa vyhlášky č. 163/2002 Z. z., spolu 14 770,-- Sk, celkom trovy prvostupňového konania 121 226,-- Sk.

Žalovaný podal odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa v časti jeho výroku, ktorým bolo žalobe vyhovie a navrhol ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie. Rozhodnutie súdu prvého stupňa považuje za zmätočné a nepreskúmateľné. Uviedol, že súd prvého stupňa sa v rámci dokazovania stotožnil s názorom žalobcu, ktorý tvrdil, že uplatňované započítanie faktúr č. 443, č. 448, č. 469, č. 472, č. 474, č. 491 a č. 529 nie je oprávnené. Má za to, že súd prvého stupňa uveril listom o postúpení pohľadávok, ktoré predložil žalobca, bez toho, aby mu umožnil predložiť dôkazy o tom, že pohľadávky z uvedených faktúr vlastní, pretože mu boli vrátené, o ktorej skutočnosti chcel súdu predložiť dôkaz. Žalovaný zdôraznil, že súd prvého stupňa sa nezaoberal ani faktom, že faktúry, ktoré žalobca uznal ako započítateľné mali byť rovnako predmetom postúpenia pohľadávky. Podľa žalovaného to znamená, že žalobca uznal časť pohľadávok, ktoré mali byť postúpené, ale inú časť pohľadávok postúpených tou istou dohodou už z dôvodu postúpenia tretiemu subjektu neuznal.

Podľa žalovaného sa súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí bez zdôvodnenia stotožnil so žalobcovým tvrdením o neoprávnenosti vystavenia uvedených faktúr, keď sa napríklad nezaoberal skutočnosťou, že faktúry 443, 448, 472 a 474 sú zálohové faktúry a z uvedeného dôvodu sa k takýmto faktúram dodacie listy neprikladajú. Nie je preto podľa žalovaného dôvod považovať ich za neoprávnené vyfakturované a nezapočítateľné. Iným príkladom nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia je podľa názoru žalovaného nesprávne posúdenie odôvodnenosti započítania faktúry č. 529, kde súd prvého stupňa neprihliadol na zmluvu o vykonávaní poradenskej a konzultačnej činnosti, ktorú žalovaný uzavrel dňa 07. 11. 1995 s N., a. s. Súd prvého stupňa podľa žalovaného taktiež zhodne so

žalobcovým názorom neuznal uvedenú faktúru schopnú započítania, hoci podľa žalovaného táto je vystavená plne v súlade s obsahom zmluvy.

V odvolaní žalovaný ďalej uviedol, že dôkaz predložený žalobcom - písomnosť, ktorou namieta oprávnenosť vystavenej faktúry č. 529, je bezpredmetný z dôvodu, že v zmysle uvedenej zmluvy nie je nutné uviesť prehľad vykonávanej činnosti. Táto námietka žalobcu je podľa žalovaného irelevantná a faktúra č. 529 je podľa jeho názoru vystavená v zmysle predmetnej zmluvy, korešponduje s jej obsahom a je dôvodne uplatňovaná na započítanie.

Žalovaný má ďalej za to, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku sa podľa jeho názoru nedá zistiť, na základe akej skutočnosti súd stanovil úrokovú sadzbu 20%. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, podľa ktorého je dlžník povinný od doby poskytnutia peňažných prostriedkov platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššej prípustnej miere. Žalovaný dodal, že nemá vedomosť o tom, že by súd prvého stupňa, resp. žalobca zisťoval obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytovali banky v mieste jeho sídla v čase uzavretia zmluvy.

Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného považuje rozsudok súdu prvého stupňa v časti priznanej istiny s príslušenstvom za vecne správny. K snahe žalovaného, že chcel predložiť dôkazy o tom, že pohľadávky opätovne vlastní uviedol, že žalovaný takéto dôkazy mohol predložiť počas prvostupňového konania. Navyiac podľa žalobcu tak žalovaný môže urobiť s antidatovaním listinných dôkazov, nakoľko by ich mohol podpisovať či už ako podnikateľ - fyzická osoba, alebo štatutárny orgán P., a. s., P.. K faktúram č. 443, 448, 472 a 474 žalobca uviedol, že nie sú faktúrami zálohovými, keď sám žalovaný v predmetných faktúrach uvádza aj čísla dodacích listov. Tieto však nevie predložiť z dôvodu, že faktúry sú fiktívne. Za fiktívnu považuje žalobca aj faktúru č. 529, pretože neobsahuje žiadnu špecifikáciu predmetu fakturácie, ktorá by preukazovala počet fakturovaných hodín

konzultačnej a poradenskej činnosti. Ohľadne priznaného úroku z omeškania podľa žalobcu súd prvého stupňa postupoval v súlade s ust. § 369 ods. 1 Obch. zák.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec v rozsahu podľa ustanovenia § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p., bez nariadenia pojednávania v medziach dôvodov uvedených v odvolaniach, a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

V odvolacom konaní Najvyšší súd Slovenskej republiky pokračoval po tom, čo konkurz vyhlásený na majetok žalovaného, v dôsledku ktorého sa odvolacie konanie prerušilo, bol právoplatným uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 11. 03. 2013, č. k. 6K/32/2002-618 po splnení rozvrhového uznesenia zrušený.

Označenie žalobcu odvolací súd zosúladiť s jeho právnym nástupcom, s ktorým konal s poukazom na ust. § 107 ods. 4 O. s. p. po tom, čo pôvodný žalobca N., a. s., N., zanikol jeho výmazom z obchodného registra dňom 01. 01. 2010 v dôsledku zlúčenia spoločnosti.

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 1 010 817,30 Sk s 20% úrokom z omeškania, z titulu žalobcom uplatnených faktúr. Súd prvého stupňa dospel okrem iného k záveru, že tovarové faktúry č. 443, č. 448, č. 472 a č. 474, uplatnené žalovaným vo vzájomnom návrhu, nemohol považovať za vystavené oprávnene, keď žalovaný nedoložil dodací list alebo iný doklad osvedčujúci dodanie tovaru žalobcovi a jeho prevzatie. Tiež dospel k záveru o nedôvodnosti započítacieho prejavu žalovaného z faktúr č. 443, č. 448, č. 469, č. 472, č. 474, č. 491 a č. 529, keď tieto faktúry žalovaného voči žalobcovi boli predmetom postúpenia tretiemu subjektu a súd prvého stupňa pre opakované pojednávanie nepovažoval za dôvodné, ani za účelné pojednávanie odročovať za účelom umožnenia žalovanému zabezpečiť si listinné doklady, že ku dňu rozhodovania je znovu vlastníkom postúpených pohľadávok. Výšku úrokov súd prvého stupňa považoval za stanovenú v súlade s ust. § 369 ods. 1 Obch. zák.

Proti napadnutému rozsudku žalovaný namieta jeho zmätočnosť a nepreskúmateľnosť, keď súd prvého stupňa jeho započítací prejav z postupovaných pohľadávok sčasti uznal a sčasti neakceptoval. Podľa žalovaného mu súd prvého stupňa uprel právo predložiť dôkazy o tom, že pohľadávky voči žalobcovi z uvedených faktúr vlastní. Spochybnil záver súdu

prvého stupňa o neoprávnenosti faktúr č. 443, č. 448, č. 472 a č. 474, keď súd prvého stupňa sa nezaoberal skutočnosťou, že ide o zálohové faktúry, teda bez dodacích listov. Nepreskúmateľné považuje rozhodnutie súdu prvého stupňa aj ohľadne faktúry č. 529, ktorá je podľa jeho názoru v súlade so zmluvou o vykonávaní poradenskej a konzultačnej činnosti, ktorú uzavrel s N., a. s., dňa 07. 11. 1995. Z odôvodnenia rozsudku podľa žalovaného nie je tiež zrejmé, na základe akej skutočnosti stanovil priznanú úrokovú sadzbu 20%.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných vád, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Podľa § 159 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetli, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia, pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Právo (účastníka) a povinnosť (súdu)

na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého jurisdikčného aktu (rozhodnutia). Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom uznesení z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, „že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia“.

Rozhodnutie súdu predpokladá jeho odôvodnenie, ktoré musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým preukázať jeho správnosť a odôvodnenie musí byť súčasne i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia, t. j. musí byť preskúmateľné.

V predmetnej veci žalovaný voči uplatnenej pohľadávke žalobcu vzniesol vzájomný návrh, v ktorom uplatňoval svoje pohľadávky voči žalobcovi na započítanie. Z hľadiska právneho posúdenia veci bolo preto rozhodujúce zistenie, či žalovaný je nositeľom práva a navrhované pohľadávky sú spôsobilé k započítaniu.

Súd prvého stupňa faktúry žalovaného č. 443, č. 448, č. 472, č. 474 neakceptoval, ktoré rozhodnutie odôvodnil aj tým, že žalovaný splnenie fakturovaného plnenia nepreukázal. Proti tomuto záveru žalovaný namieta, že sa jednalo o faktúry zálohové.

Ako vyplýva z obsahu spisu, uvedené faktúry (č. 1. 85, 86, 91 a 92 spisu), síce odkazujú na dodacie listy, sú však označené aj ako zálohové. Nakoľko súd prvého stupňa sa s touto skutočnosťou nevysporiadal, uvedený rozpor neodstránil, je jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nepreskúmateľné a predčasné. Súd prvého stupňa neakceptoval ako spôsobilú k započítaniu tiež faktúru žalovaného č. 529, pričom pre tento svoj záver, neuviedol žiadne skutkové a právne dôvody. Vecne súd prvého stupňa neodôvodnil ani prečo nevykonal

žalovaným navrhnutý právne relevantný dôkaz o tom, že pôvodne tretiemu subjektu postúpené pohľadávky žalovaného voči žalobcovi opätovne vlastní, a to naviac za skutkového a právneho stavu, keď na tejto skutočnosti súd prvého svoje rozhodnutie založil. Záver súdu prvého stupňa o tom, že pre opakované pojednávanie ide zo strany žalovaného o konanie účelové, je preto treba považovať za arbitrárny.

Odvolačí súd ďalej z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia zisťuje, že súd prvého stupňa sa dostatočne nezaoberal ani výškou úroku z omeškania, ktorý úrok z omeškania v sadzbe 20% bez ďalšieho žalobcovi priznal s poukazom na § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka.

Vychádzajúc z uvedených skutkových a právnych zistení dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je arbitrárne, nepreskúmateľné, keď súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí nedal odpoveď ani len na tie otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam, a nemožno ho preto považovať za také, ktoré zodpovedá požiadavke plnej realizácie základného práva účastníka na spravodlivý proces.

Uvedeným postupom súd prvého stupňa preto obmedzil žalovaného v jeho práve na spravodlivé konanie a pri podaní opravného prostriedku k zákonom vymedzeným odvolacím dôvodom, v dôsledku čoho mu uprel právo na spravodlivý proces a odňal právo konať pred súdom. Odvolanie žalovaného podané z tohto dôvodu je preto opodstatnené.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne v napadnutej časti podľa ust. § 221 ods.1 písm. f/ a ods. 2 O. s. p. zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie, v ktorom s poukazom na ust. § 224 ods. 3 O. s. p. rozhodne o trovách celého konania.

V ďalšom konaní sa súd prvého stupňa bude zaoberať aj skutočnosťou, či pohľadávka žalobcu, nebola v konkurze vedenom na majetok žalovaného, uspokojená.

So zreteľom k výsledku odvolacieho konania vedeného žalovaným, sa odvolanie žalobcu do výroku o trovách konania stalo bezpredmetným, keď o trovách konania opätovne rozhodne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci.

Podľa ust. § 226 O. s. p. pre Krajský súd v Trenčíne, ktorému sa vec vracia na ďalšie konanie, je právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky záväzný.

Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 1. augusta 2013

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová